

Paragraaf 1.1

Wat is economie?

Economie
keuzes en

= huishoudkunde, de wetenschap die zich bezighoudt met
het gedrag van mensen, bedrijven en overheden bij
consumeren en
produceren

Consumeren
Produceren

= kopen / gebruiken
= verkopen / maken

Behoeften
Middelen
Schaars

= wensen
= geld, tijd, producten
= als je bij het consumeren middelen moet opofferen (gebruiken)

Afronden / notitie

- Alle getallen rond je af op 1 decimaal en zet de eenheid erachter (%)
- Geld rond je af op 2 decimalen en zet het geld-teken (€ of \$) voor het getal.

Afrondregel

1. Kijk naar het decimaal waarop je moet afronden
2. Is dit getal groter of gelijk aan 5, dan verhoog je het getal waarop je moet afronden
3. Is dit getal kleiner dan 5, dan verander je het getal waarop je moet afronden niet

Decimaal = het getal achter de komma

Paragraaf 1.2 Economie en geld

Ruilmiddel = geld en producten

Voordelen van geld

- Je kan het goed bewaren = duurzaam / draagbaar
- Je kunt het makkelijk opdelen = deelbaar / uniform
- Iedereen wil het graag hebben = acceptatie / vraag & aanbod

Ruilen

- Directe ruil = producten voor producten
- Indirecte ruil = geld voor producten

Soorten geld

- Chartaal = munten en bankbiljetten (fysiek)
- Giraal = geld op je bankrekening (elektronisch)

Wettig betaalmiddel = algemeen geaccepteerd geldeenheid

Betalen met...

- Contant = munten en bankbiljetten (chartaal)
- Betaalautomaat = bankpas, telefoon of smartwatch (giraal)
- Internet = bankapp (giraal)

Saldo = het bedrag dat op je bankrekening staat

- Positief (+) = credit saldo
- Negatief (-) = debet saldo

Saldo berekenen

nieuw saldo = oud saldo + ontvangsten – uitgaven

Paragraaf 1.3

Weet wat je nodig hebt

Behoeften

- Primaire = basisbehoeften, om te kunnen leven
- Secundaire = luxe behoeften, wat je leven leuker of gemakkelijker maakt

Behoeften

- Materiële = behoeften die je in geld kunt uitdrukken
- Immateriële = behoeften die je niet in geld kunt uitdrukken

Verschil in behoeften

- Hoeveel geld je hebt
- Je leeftijd
- Je gender
- Waar je woont
- Je smaak

Producten

- Goederen = tastbaar, producten die je kunt aanraken
- Diensten = niet tastbaar, producten die je niet kunt aanraken

Voorzien in behoeften

- Consumeren = kopen
- Zelfvoorziening = zelf maken

Rekenen met procenten $\frac{\%}{100} \times \textit{geheel} = \textit{deel}$

Paragraaf 1.4 Weet wat je koopt

Productinformatie = informatie over eigenschappen en gebruik van het product

Waar vind je productinformatie?

- Reclame
- Winkelmedewerker
- Website
- Vrienden / kennissen / familie
- Reviews (ervaringen van andere)

Is de productinformatie betrouwbaar?

- Afhangelijke productinformatie = van personen of bedrijven die er wel voordeel van hebben als je het product koopt (onbetrouwbaar)
- Onafhankelijke productinformatie = van personen of bedrijven die er geen voordeel van hebben of je het product koopt (betrouwbaar)

Consumentenorganisaties (onafhankelijk)

- Komen op voor de belangen van de consument
- Vergelijkend warenonderzoek (deskundige testen soortgelijke producten)
- Geven uitleg over de rechten die je als consument hebt

Voorbeelden van consumentenorganisaties

- Consumentenbond
- Gezonde keuze
- Vereniging eigen huis
- OCO
- Zorgbelang

Bescherming consument door de overheid

- Recht op deugdelijk = het product moet doen wat je ervan mag verwachten bij normaal gebruik en moet een redelijke tijd meegaan
- Recht op garantie = als het product binnen het garantie termijn bij normaal gebruik kapot gaat moet de product:
 1. Repareren
 2. Omruilen
 3. Geld terug
- Warenwet = de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVW) controleert of producten geen gevaar zijn voor de volksgezondheid

Gemiddelde berekenen $Gemiddelde = \frac{totaal}{aantal}$